

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Puławach IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Magdalena Gałkowska

Ławnicy: b/ł

Protokolant st. sekr. sądowy Agnieszka Wójciak

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2017 r. w Puławach

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Spółdzielni (...) w R.

o premię

I. Oddała powództwo.

II. Nie obciąża powódki kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 listopada 2016r. powódka J. K. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej Spółdzielni (...) w R. premii w łącznej wysokości 5.000 zł za okres od czerwca 2015r. do listopada 2016r.

Pozwana Spółdzielnia (...) w R. powództwa nie uznawała i wniosła o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. K. zatrudniona jest w pozwanej Spółdzielni (...) w R. od 1991r. jako pomocnik mleczarski (k.14-15, 115).

Od dnia 1 grudnia 2012r. wynagrodzenie zasadnicze powódki wynosi 2200 zł (k.59).

W pozwanej Spółdzielni obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, który w ar 6 ust 4 przewiduje, że pracownikowi przysługuje prawo do wynagrodzenia zasadniczego, dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w porze nocnej i za czas przestoju (ksero wyciągu z ZUZP - k.18). Art. 7 ZUZP przewiduje zaś, że pracownikowi przysługuje premia określona w regulaminie premiowania, który stanowi załącznik nr 2 do ZUZP (k.18, 19).

Powódka, począwszy od czerwca 2015r., w żadnym miesiącu nie otrzymała premii (zeznania Prezesa Zarządu pozwanej Spółdzielni (...) k.138-138v, zeznania świadka A. K. (k.129-129v).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a także w oparciu o zeznania Prezesa Zarządu pozwanej

Spółdzielni (...) i zeznania świadka A. K., które to zeznania zgodnie ze sobą i dokumentami opisują stan faktyczny. Zatem te zeznania zasługują na obdarzenie ich wiarą w całości.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Żądanie powódki zasądzenia na jego rzecz premii w łącznej wysokości 5.000 zł za okres od czerwca 2015r. do listopada 2016r., nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi zapis pkt 1 Regulaminu Premiowania pracowników Spółdzielni (...), premia ma charakter uznaniowy i przysługuje pracownikowi za prawidłowe wykonywanie powierzonych obowiązków służbowych oraz przestrzeganie zasad dyscypliny i regulaminu pracy. O wysokości premii decyduje kierownik Zakładu na podstawie złożonych wniosków premiowych przez poszczególnych kierowników działów.

Prezes Zarządu pozwanej Spółdzielni (...)P. słuchany w charakterze strony zeznał, iż ta premia ma w istocie charakter nagrody dla pracowników, jest instrumentem, który motywuje pracowników do lepszej pracy, przyznaje się ją za całokształt, a więc także przy uwzględnieniu współzycia danego pracownika wśród załogi i nie ma żadnych kryteriów jej przyznawania, nie ma też ustalonych kwot, jest pełna uznaniowość. Zeznania Prezesa Zarządu pozwanej Spółdzielni potwierdza świadek A. K. (k.129-129v), która zeznała, iż nie ma żadnych zasad, kryteriów przyznawania tej premii, kierownicy działów obiektywnie oceniają pracę podwładnych pracowników, lecz to ostatecznie Prezes Zarządu osobiście decyduje o przyznaniu, bądź nie premii i jej wysokości. A. K. zeznała też, że jeżeli chodzi o osobę powódki, to w czerwcu 2015r. Prezes J. P. przekazał jej, że powódka nie będzie otrzymywała premii i taka sytuacja utrzymuje się do chwili obecnej.

W ugruntowanym już orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywane są kryteria rozróżnienia premii i nagrody. Decydujące jest to, czy odpowiednie akty prawne np. Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy przewidują konkretne i obiektywne, czyli weryfikowalne przesłanki nabycia prawa do świadczenia lub przesłanki prowadzące do jego pozbawienia albo obniżenia. W takim przypadku mamy do czynienia z premią której pracownik może dochodzić od pracodawcy, wykazując spełnienie przesłanek nabycia prawa (tak zwany roszczeniowy charakter świadczenia). W przypadku zaś nagrody nabycie prawa do świadczenia uzależnione jest wyłącznie od swobodnej decyzji (uznania) pracodawcy (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego: wyrok z dnia 30 marca 1977 r., I PRN 26/77, OSNCP 1977 nr 11, poz. 225; uchwała z dnia 27 kwietnia 1977 r., I PZP 6/77, OSNCP 1977 nr 11, poz. 207; NP 1979 nr 1, s. 135; uchwała z dnia 24 sierpnia 1978 r., I PZP 21/78, OSNCP 1979 nr 2, poz. 29; wyrok z dnia 31 marca 1980 r., I PRN 138/79, Służba Pracownicza 1980 nr 10, s. 34; uchwała z dnia 10 czerwca 1983 r., III PZP 25/83, OSNCP 1983 nr 12, poz. 192; OSPiKA 1984 nr 11, poz. 235; wyrok z dnia 1 października 1984 r., I PRN 131/84, OSPiKA 1988 nr 1, poz. 21; OSP 1991 nr 5, poz. 125; wyrok z dnia 21 września 1990 r, I PR 203/90, OSP 1991 nr 7-8, poz. 166; wyrok z dnia 26 września 2006 r., II PK 13/06, OSNP 2007 nr 17-18, poz. 254). Skoro decyzja przełożonego o przyznaniu premii uznaniowej nie jest uzależniona od kryteriów obiektywnych i weryfikowalnych, to premię tę należało uznać za nagrodę, co do której nie przysługuje roszczenie.

Sąd rozpoznający sprawę podziela w całości stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane wyżej i przenosząc je na realia przedmiotowej sprawy, to stwierdzić należy, iż choć w pozwanej Spółdzielni utworzono dokument o nazwie Regulamin premiowania, to jednak zapis w pkt 1 tegoż Regulaminu stanowi wyraźnie, że premia ma uznaniowy i o jej przyznaniu bądź nieprzyznaniu, a także o wysokości tego świadczenia decyduje Kierownik Zakładu, czyli Prezes Zarządu J. P.. W przepisie tym przewidziano, iż premia przysługuje za prawidłowe wykonywanie powierzonych obowiązków służbowych oraz przestrzeganie zasad dyscypliny i regulaminu pracy a taki zapis nie stanowi sprawdzalnych przesłanek ustalenia praw do tego świadczenia, bo oczywiście ocena pracy, dyscypliny każdego pracownika należy do bezpośredniego przełożonego i Prezesa Zarządu. Przyznanie więc pracownikowi premii nie jest uzależnione od spełnienia przez tego pracownika obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów. Zauważyć należy, że pkt 5 Regulaminu zawiera jedynie ustalenie maksymalnej kwoty premii, a nie określa wysokości minimalnej kwoty tego świadczenia.

Zatem postanowienia zawarte w przepisie art. 7 ZUZP i pkt 1 Regulaminu Premiowania wyraźnie świadczą o tym, że premia jest fakultatywnym składnikiem wynagrodzenia, bo zarówno przyznanie jej pracownikowi, jak i określenie wysokości tej premii należy do zakresu swobodnego uznania Prezesa J. P.. Zatem cechy tego świadczenia - premii uznaniowej, przewidzianego w art. 7 ZUZP i Regulaminie Premiowania świadczą o fakultatywności w przyznaniu tego świadczenia i mają cechy nagrody, co oznacza, że premia uznaniowa nie ma charakteru roszczeniowego.

Reasumując więc, powódka faktycznie, wyłącznie na skutek decyzji Prezesa Zarządu pozwanej Spółdzielni (...)P., podjętej przez niego w czerwcu 2015r., nie otrzymała (do chwili obecnej) w żadnym miesiącu tej premii, lecz jej żądanie zasądzenia premii nie może być uwzględnione, bo jak już wyżej podniesiono, charakter tego świadczenia ustalonego w ZUZP nie jest obligatoryjny, tylko przyznanie bądź nieprzyznanie premii oraz jej wysokość zależy ostatecznie od decyzji Prezesa Zarządu, o czym wyraźnie stanowi zapis w ZUZP.

Zatem, z uwagi na to, że premia obowiązująca w pozwanej Spółdzielni nie ma charakteru roszczeniowego, to żądanie powódki, określone w pozwie jako roszczenie o zasądzenie na jej rzecz premii za okres od czerwca 2015r. do listopada 2016r. w łącznej wysokości 5.000 zł, nie może być uwzględnione.

W tym stanie rzeczy Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 102k.p.c., który to przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd, przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu, zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy uznać pogląd, iż sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. Taka właśnie sytuacja zaistniała w okolicznościach niniejszej sprawy. Powódka bowiem decydując się na dochodzenie swoich praw na drodze sądowej, niewątpliwie była subiektywnie przekonana o zasadności swego roszczenia i obciążanie jej kosztami procesu stanowiłoby dla niej znaczną dolegliwość.